

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

8. Dies Octobris. Cor cogitando tenetur in crimine, licet corpus immune videatur ab opere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

num, & fugacissimum leporem, vel bardum asinum, sicut nunc animosissimum, & regium animal. Poterat & vocabulum homo, insulsum peponem indicare: communi conventione ita pactum est, non naturâ suâ: pari abutimur libertate conceptibus nostris, & libero, perverso tamen, hominum consensu, opinionem magnitudinis, & pretii tribuimus. Non quæ habent magnitudinem, sed habere volumus. Sic majoris æstimamus aurum, metallum iners humanis usibus, quàm ferrum nobis tam officiosum. Possent, & eadem conventionem gentium, commutari opiniones, & pretia rebus indita: Erraverunt apud nos primi rerum taxatores: elegere ad beatitudinis titulum, quæ sit necesse inquirere, quæque natura, quia veruit, abscondit. Cur in æstimatione auri, relegamus felicitatem ad terræ viscera, subter saxa, & finem, ad Inferorum suburbia? Quomodo ex regione miseriæ efferet se felicitas? Hoc placitum nostrum fuit; placeat mutare, & iniquum rescindere opinionis pactum, & felices inter miseras erimus. Præclare igitur dixit Epictetus. (a) *Homines perturbantur non rebus, sed iis quas de rebus habent opinionibus; verbi causa: Mors non est malum; alioquin etiam & Socrati ita vitium esset, sed opinio de morte, quæ malum eam facit. Cum igitur impedimur, aut distrahimur, non alios culpamus, sed nosmetipsos: hoc est nostras opiniones.* Itaque:

Vanos mitte metus, cupias si vivere latus.

8. DIES OCTOBRIS.

Cor cogitando tenetur in crimine, licet corpus immune videatur ab opere. D. Chrysostomus. De levium peccator. pericul.

I. Quis-

(a) *Enchirid. c. 10.*

Cogitatio- I.
nes pruden-
ter regendæ.

Quifque metuit non tantum
men, sed illius vel discrimi-
in gyrum Rationis revocet
lantis animi cogitationes. Nam ut sis reus criminis
non est opus opere. Sufficit cum voto, sola cogita-
tio operis. Ut igitur non tantum prudenter regas
sed feliciter dirigas Intellectum, diligenter obtemperas
quo ille cogitando evagetur. Vin' causam intelligere?
attende ad verba D. Hilarii. (a) *Humana mentis*
natura est, ut, si cogitatione aliquid contempleretur, ta-
lem se nobis unaquaque species exhibeat, qualem eam, et
cogitando formemus. Quoquo enim mentis nostra oculos in-
tenderimus, id ipsum, in quo defixi sunt, referunt ad se-
sum. Et ut planius intelligi id, quod dictum est, possit, re-
ferimus exemplum. Si quis hiemali die ver cogitaverit, et
ornatum ejus, lumine mentis inspexerit, oblitterata hyeme,
in quâ sit, atque algeat, totum ei in sensu suo ver cum
habitu sui, ornatuque consistet: adeo mentis oculi corporis
prestant, ut ineunte in eos oblivione presentium, totos nos
obtineat, quidam quasi animo presumptus usus presentium.
Itaque licet sit bruma tempore, Ver est illi in me-
te. Et dum alget in Februario, inter nives, mens que-
si calet in Majo inter flores: & dum sedet corpore
ad prunas, animus versatur inter rosas. Ita si Intellectus
jugiter occupetur rebus cœlestibus, licet corpus sit in terris,
conversatio nostra erit in cœlis.

II. Non pudeat nos qui sumus in Christi gymnasium,
imitari Indorum Gymnosophistas. Illi ab ortu
solis, ad occasum usque, eodem in loco perstabant al-
ternis sæpè pedibus toto die, ferventissimis arenis in-
sistebant, solemque immobilibus oculis contuebantur.

(a) In Psal. 120.

on tantum
el discrim
is revocet
reus crimin
, sola cogit
denter regu
enter obtem
sam intelligi
Humana men
templatur, ta
alem eam, et
nostra oculis
ferunt ad se
est, possit, et
cogitaverit, et
terata hyem
suo verum
oculi corpori
um, totum nu
as praesentia
illi in me
s, mens que
let corpore
a si Intelle
licer cor
a celis,
isti gymn
illi ab ortu
stabant al
is arenis in
contuebant
tur,

tur, ut sic animum contemplatione exercerent. A-
lium habes solem, quem cogitando contempleris,
quem sol & luna mirantur, est sol qui oriens ex alto,
illuminabat te, cum sederes in tenebris, & umbra
mortis, quidni toto die, tota mentis acie illum con-
templaris, cujus contemplatio, mentis est illustratio?
sic illum solem contemplabatur, in solitudine Mag-
nus Antonius. Tantum enim erat ejus precandi stu-
dium, ut solidas subinde noctes, fixis in terram geni-
bus exigeret, quemque rite precantem sol occidens
demiserat, in eodem vestigio, oriens itidem, croceo
primæ lucis radio inauraret: ideoque piis hinc solem
querelis incessabat. *Quid me impedis sol, qui ad hoc jam
veru, ut me ab hujus veri luminis abstrahas claritate?* Pri-
mus mentis intuitus, dum sol mane oritur, & tu è stra-
to te erigis, sit in illum, qui solem suum facit oriri
super te. Quid dignius prima diei cogitatione, quid
antiquus dierum Deus tuus, ut inde auspicetur, & con-
secratur mens? De quo potiori jure debet esse pri-
ma tua cogitatio, quam qui ab æterno de te cogitavit
cogitationes pacis? Quamdiu Deus fuit Deus, tam
diu tu fuisti in mente Dei; per totam retrò æterni-
tatem de te cogitavit, & pigebit te de illo cogitare,
vel una hora? Sopitus de nocte, fuisti quasi mortuus,
& illi debes quod non fueris verè mortuus, jam quasi,
recens natus, ordiris novam vitam: igitur primitias
novæ vitæ pende Auctori vitæ.

III. *Qualibet cogitatio, est cujuslibet operis anteam-
bulo. (a) Sic enim aureus Orator. Nullus actus non co-
gitatione præcurrente conficitur, nullum opus non corde
præmeditante completur, maxime cum sermo minister sit
cordis,*

(a) Chrysost. supra.

cordis, nec quidquam aut actu conficitur, aut sermone profertur, nisi prius ad ipsum cogitando gignatur. Nam etsi quando cogitamus, nec gerimus, disponimus, nec implemus, mens cogitata pro factis tenentur, licet nondum opere compareantur: Facere enim cordis, cogitare est. Qui viderit ad concupiscendum, jam mœchatus est in corde suo. Reus est jam animus, qui cogitavit, licet immune corpus sit ab opere, quod non fecit. Sed ut rectè cogitationes dirigas, necesse est ad ipsum Veritatis apicem erigas: ut non hæreat in rerum superficie, sed penetret ipsa adyta. Sunt enim cogitationes quædam, quas egregie Alchuius, Patalyticas dixit, remissæ, & languidæ, ut cum fortissima, lucidissimaque sit Veritas, non dimicent non micent. Brachium exangue, & mortuum, hærens vegeto humero, licet non doleat, non juvat, ita sunt quædam cogitationes, tam frivolæ, ut cor nequaquam foveant: adeò flaccidæ, ut illud non concutiant. Eadè sententia à duobus æque audita, æque probata, unius fodicat, & mordet cor; alterius, nec lambit. Quot sunt qui sapientius audierunt, & probarunt, quod Franciscus, qui istum mundo renunciarunt: sed retinuerunt alia sua opes, & quod pejus, opera, vitia? Eadem fuerunt verba, eadem & verborum Veritas, illi sensa illorum verborum penetrarunt; hi tantum steterunt in vestibulo; hærebant in cortice, non pertingebant ad medullam. Sic multi vera norunt, & alios docent, & cedunt ignavi, ut cum alios doceant præclara, recedant indocti eorum quæ docent dogmata. Hoc tamen scito à veritate non alienum:

Dogma tuum sordet, cum te tua culpa remordet.